

Commissie Financiën en Algemene Zaken

Conceptverslag commissievergadering Financiën en Algemene Zaken van 30 november 2022

Aanwezig: de heren Bruning (plaatsvervangend voorzitter), Bartelds (portefeuillehouder) Blaauw en Visser en de dames Beuling en Ten Have
de heer De Veen (plaatsvervangend secretaris), hoofd Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering en mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: de heren Sinnema (voorzitter), De Graaf en Bolding (secretaris)

1. Opening

De heer Bruning opent de vergadering van de commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en heet eenieder welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag vergadering d.d. 2 november 2022

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Mevrouw Beuling merkt naar aanleiding van agendapunt 5. Najaarsrapportage; kader op pagina 2/3 op dat de toelichting alleen een stand van zaken betreffende veenoxidatie in de provincie Groningen beschrijft. Er zit echter een verschil in problematiek tussen de provincies Groningen en Drenthe wat betreft veenoxidatie.

Afgesproken wordt deze opmerking in het verslag op te nemen met een verwijzing naar de toelichting die is gegeven tijdens de algemeen bestuursvergadering van 16 november 2022.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 14 december 2022

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Aanpassing van interne regelingen over het melden van misstanden en ongewenste gedragingen

De heer Bartelds licht toe dat een bestuursvoorstel zoals nu voorligt eens in de zoveel tijd behandeld dient te worden om zorg te dragen voor het actueel houden van de regelingen en te voldoen aan de wet- en regelgeving.

De heer Blaauw vraagt hoe omgegaan wordt met de procedure als de secretaris-directeur zelf betrokken is bij een misstand.

De heer De Veen licht toe dat bij betrokkenheid van de secretaris-directeur bij een klacht, de rol van de secretaris-directeur qua berichtgeving aan het dagelijks bestuur door de controller overgenomen wordt. Deze rol maakt deel uit van het controllerstatuut.

De heer Blaauw merkt op dat dit niet in de regeling staat en vraagt of dit in de regeling moet worden opgenomen.

Afgesproken wordt deze opmerking in het verslag op te nemen zodat de organisatie hier kennis van kan nemen en er eventueel iets mee kan doen.

De heer Bruning vraagt of er periodiek gecommuniceerd wordt over dit onderwerp.

De heer De Veen antwoordt dat dit een continu proces is. Middels een programma (een online academie) voor medewerkers worden verschillende onderwerpen toegelicht/behandeld waaronder het melden van een vermoeden van een misstand of inbreuk.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; AB-voorstel, punt 3 (pagina 1) of mandatering aan het dagelijks bestuur alleen geldt indien er technische wijzigingen zijn nadat de Wet bescherming klokkenluiders in werking is getreden en niet voor altijd.

De heer Bartelds antwoordt dat dit juist is.

De heer Visser heeft naar aanleiding van bijlage 1. Regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand waterschap Hunze en Aa's 2022; Artikel 11.2 (pagina 4) en bijlage 3. Klachtenregeling ongewenst gedrag en protocol vertrouwenspersoon waterschap Hunze en Aa's schriftelijk een aantal (technische) vragen gesteld:

Bijlage 1. Regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand waterschap Hunze en Aa's 2022; Artikel 11.2 (pagina 4):

- indien de vertrouwenspersoon dit voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijk acht, kan hij een onderzoek in stellen. Moet de vertrouwenspersoon dan zelf de melding onderzoeken?
- wie is de vertrouwenspersoon?
- wat houdt het advies van de vertrouwenspersoon in? (Advies op het standpunt van de secretaris-directeur).

Bijlage 3. Klachtenregeling ongewenst gedrag en protocol vertrouwenspersoon waterschap Hunze en Aa's:

- is de vertrouwenspersoon integriteit ook voor algemeen bestuursleden?
- hier is geen anonimiteit gewaarborgd. Waarom is dat?

De vragen worden tijdens deze vergadering van de commissie FAZ beantwoord door

de heer De Veen:

Voor Hunze en Aa's is mevrouw Ceciel van Sante aangesteld als vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon kan een onderzoek instellen naar aanleiding van een melding.

Een advies bestaat uit een tweetrapsraket: bij een melding zal in eerste instantie de secretaris-directeur een besluit nemen en in tweede instantie neemt het dagelijks bestuur een besluit en wordt hierin geadviseerd door de vertrouwenspersoon.

Wat betreft de vraag inzake de Klachtenregeling ongewenst gedrag en protocol vertrouwenspersoon waterschap Hunze en Aa's licht *de heer De Veen* toe dat de interne klachtenregeling geen anonimiteit kent. Dit gebeurt in openheid en op basis van hoor en wederhoor. De landelijke regeling (LKOG) voorziet wel in anonimiteit.

De heer Bartelds geeft aan dat de vertrouwenspersoon ook voor algemeen bestuursleden is.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. te besluiten de volgende regelingen vast te stellen:
 - Regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand waterschap Hunze en Aa's 2022;
 - Klachtenregeling ongewenst gedrag en protocol vertrouwenspersoon waterschap Hunze en Aa's 2022;
2. kennis te nemen van de technische aanpassing van de Verordening behandeling bezwaarschriften en klachten waterschap Hunze en Aa's 2021;
3. te besluiten de bevoegdheid tot het opnieuw vaststellen van de Regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand waterschap Hunze en Aa's 2022 te mandateren aan het dagelijks bestuur, indien de vaststelling nodig is voor kleine, technische wijzigingen nadat de Wet bescherming klokkenluiders in werking is getreden.

6. Aanpak visveiligheid gemalen (deel 2)

De heer Bartelds licht toe dat tijdens de informerende bestuursbijeenkomst van 29 november 2022 een uitgebreide toelichting over de aanpak is gegeven. Dit voorstel betreft het vrijgeven van een investeringskrediet en een exploitatiebudget. De aanpak visveiligheid gemalen is opgenomen in de meerjareninvestering.

Mevrouw Beuling vraagt of overwogen is om de desinvestering van € 60.000,- uit het duurzaamheidsbudget te halen.

Aangegeven is dat dit niet het geval is. De portefeuillehouder neemt de vraag mee en zal nagaan of dit mogelijk is en doet hierover in de algemeen bestuursvergadering van 14 december 2022 een mededeling.

Naar aanleiding van intern overleg treft u onderstaande mededeling aan:

Bij nader inzien valt deze desinvestering binnen het "afwegingskader inzet van duurzaamheids- en innovatiegelden" te rubriceren in categorie D.

D. (Extra) exploitatiekosten of (extra/aanvullende) investeringen ten behoeve van een verdere verduurzaming van onze bedrijfsvoering, waarbij de investering zich (net) niet binnen de verwachte levensduur (lees afschrijvingstermijn) terugverdient, maar wel een significante bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het waterschap. Dit geldt voor activiteiten die zowel binnen als buiten de "smalle" taakopvatting vallen.

Wanneer in het AB wordt besloten tot het realiseren van de visveilige pompen betekent dit dat op dat moment bekend is dat de levensduur van de huidige gemalen korter zal zijn. De desinvestering van € 60.000 zal derhalve extra worden afgeschreven in 2022 ten laste van het duurzaamheidsbudget.

De heer Visser merkt op dat er zijns inziens een mooi voorstel voorligt dat passend is in het beleid van het waterschap en bij de doelen van Water Natuurlijk. Zijn fractie staat volledig achter deze investering.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel:

- het realiseren van visveilige pompen bij de 5 gemalen Hongerige Wolf, Sportterrein Wildervank, Wildervank Stedelijk, Wildervank Landbouw en Folkers/Esserpolder in de periode 2023 t/m 2027 en hiervoor een krediet van € 4.107.000,- beschikbaar te stellen;
- voor het uitvoeren van voorbereidende werkzaamheden in de periode 2023 t/m 2027 ten behoeve van de realisatie van een visveilige oplossing bij 5 gemalen met een geringe capaciteit een exploitatiebudget van € 75.000,- beschikbaar te stellen (5 jaar lang € 15.000,- per jaar). Deze voorbereidende onderzoek werkzaamheden moeten leiden tot een beter inzicht in de kosteneffectiviteit van de voorgestelde aanpassingen en technische haalbaarheid;
- het uitvoeren van een watersysteemanalyse voor het bemalingsgebied van gemaal Ulsda. Dit moet inzicht geven in de toekomstige invulling van het waterbeheer binnen dit bemalingsgebied en een doorkijk geven naar de benodigde technische maatregelen om dit mogelijk te maken. Deze analyse moet gereed zijn in 2027;
- begin 2028 worden bovenstaande 3 actiepunten geëvalueerd en samen met een voorstel voor het vervolgtraject voorgelegd aan het algemeen bestuur.

7. Vervanging laboratorium informatie en management systeem (LIMS)

De heer Bartelds licht toe dat dit systeem een belangrijk en noodzakelijke ondersteuning is van het laboratorium. De leverancier stopt met het leveren van het huidige systeem en de ondersteuning hiervan. Het vervangen van het systeem is een moeilijk en omvangrijk proces dat veel tijd en aandacht vraagt.

Mevrouw Ten Have vraagt of de leverancier stopt met de ondersteuning van deze versie van het systeem (en komt er een andere versie) of stopt de leverancier helemaal met dit systeem en moet er een nieuw systeem komen.

De heer Bartelds geeft aan dat de leverancier met dit systeem en de ondersteuning hiervan stopt.

De heer De Veen vult aan dat er een geheel nieuw systeem/concept moet komen. Dit zal middels een aanbesteding gebeuren. Omdat het een precair systeem betreft, wordt er eerst een Proof of Concept uitgevoerd. Hiervoor wordt in dit voorstel krediet aangevraagd.

De heer Visser heeft schriftelijk de volgende vraag gesteld:

LIMS moet vervangen worden. De looptijd van dit pakket is 10 jaar, waarvan er 4 jaar ingewerkt moet worden. Is het mogelijk om het oude en nieuwe systeem naast elkaar te gebruiken als back up?

De vraag wordt tijdens deze vergadering van de commissie FAZ beantwoord door *de heer De Veen*: Het is mogelijk om de systemen naast elkaar te laten lopen. De overgang zal gefaseerd, maar in een zo kort mogelijk tijdsbestek, worden uitgevoerd.

De heer Visser merkt op verbaasd te zijn dat Inge Eshuis portefeuillehouder van dit voorstel is en niet Jakob Bartelds. Het betreft immers een vervangingsinvestering van een automatiseringsvraagstuk.

De heer Bartelds merkt op dat het laboratorium valt onder de portefeuille BPL. Qua automatisering zou het onder de portefeuille FAZ kunnen vallen.

De heer Blaauw geeft naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Huidige situatie/analyse van het probleem (pagina 3) aan dat er staat dat naar verwachting over circa 3 jaar de ondersteuning stopt. Is het naar verwachting of daadwerkelijk dat de ondersteuning stopt? Tevens vraagt *de heer Blaauw* of het huidige systeem is afgeschreven.

De heer De Veen antwoordt dat het daadwerkelijk stopt en dat het huidige systeem al lange tijd afgeschreven is.

De heer Blaauw vraagt wat de huidige kosten op jaarbasis op dit moment voor dit systeem nog zijn en wat het nieuwe systeem gaat kosten.

De heer De Veen licht toe dat hij de huidige kosten op dit moment niet paraat heeft. De kosten wat betreft het nieuwe systeem zullen ongeveer € 9 ton zijn. Om zeker te zijn van de hoogte van de kosten en het naar wens functioneren van het nieuwe systeem wordt de Proof of Concept uitgevoerd. Hiervoor vindt er samenwerking plaats met twee andere waterschapslaboratoria die in dezelfde situatie zitten.

De heer Blaauw vraagt of door de samenwerking met de andere laboratoria de kans bestaat dat de kosten hoger zullen uitvallen dan als er alleen onderzoek gedaan wordt. Er moet nu immers rekening worden gehouden met de (verschillende) eisen en wensen van drie partijen.

De heer Bruning merkt op dat er nu een voorbereidingskrediet wordt gevraagd om op zoek te gaan naar het juiste systeem passend bij ons laboratorium en dat vanuit kostenvoordeel samengewerkt wordt. Het onderwerp komt dan vervolgens terug als investering. Hierin komt dan ook de situatie (met bijbehorende kosten) zoals het was en hoe het wordt terug.

De heer De Veen vult aan dat één van de laboratoria al wat verder in het proces is. Samen wordt gekeken hoe een en ander verloopt. Deze ervaringen worden meegenomen. Het uitwerken van het Concept of Proof zal separaat worden gedaan.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 80.000,- voor fase 1 van het project vervanging LIMS.

8. Solidariteitsfinanciering muskusrattenbeheer in Nederland

De heer Bartelds licht toe dat het goed is om bij dit onderwerp stil te staan (er worden nogal wat vragen over gesteld en er is sprake van ongenoegen over de gang van zaken). Het voorstel biedt geen oplossing maar geeft duidelijkheid over hoe de financiering geregeld is.

De heer Blaauw vraagt naar een overzicht van de daadwerkelijke kosten voor het waterschap ten opzichte van de kosten uit de voorgestelde andere regeling van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur in 2019.

Uitwerking van de kosten, gebaseerd op de oorspronkelijke formatie in 2019:

De nieuwe strategie is: 'bestrijding tot de landsgrens'. Deze bestaat uit twee delen:

- (1) Minimaliseren van de populatie muskusratten in Nederland en die situatie vervolgens behouden;
- (2) Beperken instroom muskusratten vanuit Duitsland.

Het algemeen bestuur heeft op 27 februari 2019 voorstel 2799 behandeld. Dit voorstel bestond uit de volgende punten:

- vaststelling van de nieuwe landelijke strategie 'terugdringen tot de landsgrens';
- inzetten op een spoedig akkoord over o.a. het leveren van de gevraagde inzet en het solidariteitsprincipe.

In dit voorstel is het volgende opgenomen over de personele inzet: *“Indien het voorgestelde nieuwe landelijk beleid van het muskusrattenbeheer wordt aangenomen betekent dit een tijdelijke uitbreiding van 4 formatieplaatsen (fte) voor ons waterschap voor maximaal 10 jaar. Deze termijn is gebaseerd op de ervaringen die we hebben opgedaan na het overnemen van het muskusrattenbeheer van de provincies.”*

In de praktijk hebben we in eerste instantie een uitbreiding met 2 fte doorgevoerd. Met deze uitbreiding van 2 fte zijn we de laatste jaren in staat gebleken om de populatie muskusratten ver omlaag te brengen. Deze koers leidt tot de aanname dat de doelstelling van de nieuwe strategie, zoals hiervoor geschetst, wordt gehaald.

Deze 2 fte kost ons waterschap circa € 100.000 per jaar.

De kosten die wij betalen voor de landelijke solidariteitsfinanciering voor het muskusrattenbeheer bedraagt in 2023 € 35.000. De te ontvangen bijdrage voor de inzet in het muskusrattenbeheer langs de grens is in 2023 € 95.000. Deze bijdrage stijgt in 2027 naar € 190.000 als de populatie muskusratten daalt volgens verwachting. In 2033 stijgt dit bedrag door naar 385.000 euro op basis van het huidige prijspeil.

Mevrouw Beuling merkt op dat in 2034 in het binnenland van Nederland geen levensvatbare populatie meer is en vraagt zich af waarom dit voor het ene dier wel geldt en voor een ander dier dat ook schade toebrengt niet.

Mevrouw Ten Have merkt op het te waarderen dat dit voorstel op de agenda van het algemeen bestuur staat en dat op deze wijze duidelijkheid wordt verschaft over de regeling/financiering.

De heer Bruning vraagt of het doorlopen proces rondom de solidariteitsfinanciering toegelicht kan worden.

De heer Bartelds licht in het kort toe hoe het proces en de totstandkoming van de solidariteitsfinanciering verlopen is. Er was een duidelijke scheiding zichtbaar tussen de grenswaterschappen en andere waterschappen over de wijze en het tijdstip waarop de regeling gefinancierd zou moeten worden. De noordelijke waterschappen hebben zoveel mogelijk gezamenlijk opgetrokken.

De heer Bruning merkt op dat een deel van de kosten het gevolg is van het beleid van de buurlanden. Is hier over gesproken vanuit de waterschappen of het ministerie?

De heer Bartelds geeft aan dat dit niet het geval is. Er is wel contact met de grenswaterschappen in Duitsland en België maar dat gaat niet over het beleid dat deze landen voeren.

De heer Visser vraagt hoe de werkelijk gemaakte kosten worden bepaald. Is dat een kwestie van de formatie die er op zit en daar de loonkosten van? Of zijn er nog andere gemaakte kosten?

De heer Bartelds antwoordt dat er naast loonkosten ook andere gemaakte kosten zijn, zoals de vangmiddelen en een stuk overhead. De noordelijke waterschappen hebben de urenbesteding en de andere kosten goed in beeld. Dit wordt verdeeld over de solidariteit voor de strook langs de grens.

Mevrouw Beuling merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Beschrijving en onderbouwing solidariteitsbijdrage (pagina 3) de eerste alinea niet duidelijk te vinden en vraagt of deze toegelicht kan worden.

De heer Bartelds geeft aan dat de betaling van de 25% kosten van de gezamenlijke grensbewaking in 2023 gebeurt op basis van 50% van het bedrag gedeeld door 21 waterschappen en de andere 50% wordt op basis van profijt naar rato van de WOZ-waarde van een waterschap als grondslag verdeeld.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om kennis te nemen van de afspraken van de solidariteitsfinanciering in het muskusrattenbeheer.

9. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van dit agendapunt.

10. Sluiting

De heer Bruning sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 1 februari 2023.

Jans Bolding,
secretaris

Hilbrand Sinnema,
voorzitter